

Budget- och uppdragshandling 2024

Sammanfattning av kommunfullmäktiges
beslut 2024-11-23, KF §176

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG	3
1.1	Syfte	3
1.2	Uppgift.....	3
1.3	Värdegrund.....	3
1.4	Mål och satsningar	4
2	TAXOR	7
3	SKATTESATS	7
4	UPPLÅNING.....	7
5	SAMMANFATTNING DRIFTBUDGET	7
5.1	Kommunstyrelsen (KS)	7
5.2	Utbildnings- kultur och fritidsnämnd (UKFN)	8
5.3	Socialnämnd (SN)	8
5.4	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd (MSBN).....	8
5.5	Centrala poster.....	9
5.6	Strategisk reserv	9
6	SAMMANFATTNING INVESTERINGSBUDGET.....	10
6.1	Investeringsbudget.....	10
7	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	10
8	FEMÅRSPLAN	11
9	FORTSATT ARBETE	11
10	EKONOMISKA STYRPRINCIPER	12

1 UPPDRAG

1.1 Syfte

ÖCKERÖ 365 - EN LEVANDE SKÄRGÅRDSKOMMUN MED MÄNNISKAN I CENTRUM

Ett lokalt engagemang i unik skärgårdsmiljö och samtidigt en del i storstadsregionens utveckling gör Öckerö kommun till en levande skärgårdskommun året runt. Öckerö är en kommun för alla där hållbarhet, trygghet och omsorg med människan i centrum präglar samhällsutvecklingen.

1.2 Uppgift

Ansvara för att på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund sköta de angelägenheter som anges i Kommunallag eller annan författning

Uppgift för respektive nämnd och förvaltning beskrivs i nämndernas reglementen och förvaltningarnas budget- och uppdragshandlingar. Dessa återfinns på kommunens hemsida <https://www.ockero.se/kommun-och-politik/forfattningssamling-och-styrande-dokument>.

1.3 Värdegrund

Syfte

KOMMUNGEMENSAM VÄRDEGRUND

Med tillit som grund, ger vi varandra förutsättningar att göra vårt bästa. Tillsammans gör vi skillnad. Vi är modiga, engagerade och vågar testa nytt. Tillsammans skapar vi framtidens kommun!

TILLIT

MOD

ENGAGEMANG

NYTÄNKANDE

1.4 Mål och satsningar

Finansiellt mål

Betalningsförmågan för kommunen och kommunkoncernen på lång sikt (även kallad soliditet) skall öka. Stora investeringar som på sikt gynnar kommunens finansiella ställning kan undantas

Nyckeltalet för kommunens kassalikviditet bör överstiga 100 procent, vilket innebär att kommunen kan betala sina kortfristiga skulder med omsättningstillgångar (utan att behöva lån)

Årets resultat bör uppgå till 1,5% av budgeterat skattenetto sett över en period av fem år

Övergripande mål för mandatperioden

Öckerö kommun har en positiv befolkningsutveckling med fler i arbetsförålder och fler yngre

Satsningar:

- Öka kunskapen om vad som påverkar demografin för en hållbar befolkningsutveckling
- Utveckla varumärket Öckerö kommun som attraktiv livsmiljö för såväl boende som arbete
- Verka för ett större utbud av bostäder i kommunen såväl som tillgång till en större arbetsmarknad

Det är lätt och attraktivt att resa i sitt närområde

Satsningar:

- Genomföra beteendepåverkande åtgärder
- Verka för förbättrad kollektivtrafik för ökad attraktivitet och tillgänglighet
- Utveckla infrastrukturen för hållbara transportslag
- Främja åtgärder för hållbart resande i planering och exploatering

Barn och unga upplever meningsfullhet och framtidstro

Satsningar:

- Skapa strukturer för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete genom samverkan
- Familjecentrerat arbete med fokus på föräldrastöd och tidiga insatser
- Öka tillgängligheten av mötesplatser och fritidsaktiviteter för att möjliggöra en aktiv fritid för alla barn och unga
- Skapa ökad delaktighet och inflytande för barn och unga

Elever utvecklas och ges möjlighet att nå sina mål utifrån sina egna förutsättningar

Satsningar:

- Skapa undervisning av god kvalitet som stimulerar och stödjer alla elevers lärande, utveckling och hälsa
- Öka elevernas delaktighet, motivation och ansvarstagande i lärprocessen
- Utveckla fritidshemmen som en del av helheten

Öckerö kommun har en god beredskap för att hantera samhällsstörningar

Satsningar:

- Utveckla och stärka kommunens beredskap vid samhällsstörningar
- Övning och utbildning inom krisberedskap och höjd beredskap
- Utveckla och stärka kommunens kommunikation
- Förstärka och utveckla arbetet kring informations- och cybersäkerhet

De platser där vi vistas i vår vardag och fritid upplevs som trygga

Satsningar:

- Utveckla den trygghetsskapande kommunikationen
- Utveckla och stärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i kommunen
- Utöka och utveckla arbetet kring trafiksäkerhetsåtgärder
- Utveckla och utöka vuxennärvaron i kommunens utemiljö
- Stärka den fysiska säkerheten vid kommunala objekt

Det finns goda möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter där föreningar och övriga civilsamhället spelar en betydande roll

Satsningar:

- Tydliggöra strategisk inriktning och utveckling för föreningsliv, fritid och kultur
- Utveckla samverkan med civilsamhället och föreningslivet
- Möjliggöra och synliggöra ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Kommunen har en äldreomsorg i toppklass som utgår från den enskildes behov och situation

Satsningar:

- Utveckla och testa nya arbetssätt med hjälp av digitala lösningar för att möta framtidens behov
- Öka kunskap kring och implementera fler hälsofrämjande insatser som leder till känsla av sammanhang
- Utredda möjligheten till språkstöd för att säkerställa kvalitén i våra verksamheter
- Öka tillgängligheten mellan våra öar så att vi finns där den äldre behöver oss
- Identifiera behov och önskemål hos de äldre för att kunna erbjuda insatser som efterfrågas
- Stärka delaktigheten hos våra äldre och våra olika professioner så att måltiden blir en av dagens höjdpunkter

Personer i behov av särskilt stöd har ett meningsfullt och aktivt liv genom ökad tillgänglighet och delaktighet

Satsningar:

- Öka kunskap samt identifiera behov och önskemål kring tillgänglighet för att forma en kommun för alla
- Skapa möjlighet till en meningsfull vardag genom insatser som bryter ensamhet och isolering samt skapar självständighet och möjlighet att bidra
- Bredda kunskap och kompetens i kommun och föreningsliv för att kunna erbjuda en aktiv fritid där alla kan delta utifrån sina förutsättningar

Öckerö kommun utmärker sig i hållbara lösningar och minskar sitt klimatavtryck

Satsningar:

- Minska energianvändning och ökad andel fossilfri energi
- Minskade avfallsmängder och ökad cirkularitet
- Främja och utveckla hållbara transportsystem
- Ökad involvering och dialog med medborgare och näringsliv

Kommunens unika miljö värnas genom långsiktigt hållbara lösningar

Satsningar:

- Bevara värdefull natur på land och i vatten och värna biologisk mångfald
- Minska miljöpåverkan på närmiljön
- Bevara och värna kulturmiljön

Öckerö kommun är en förebild i sin samverkansförmåga och attraktionskraft för näringslivet

Satsningar:

- Utveckla skola-näringslivssamverkan genom "Fokus Öckerö"
- Aktivt marknadsföra platsen genom att utveckla berättelsen om Öckerö kommun
- Fortsätta att utveckla platsen som en del av den marina porten till Göteborg och regionen
- Tillvarata Öckerö kommuns unika kompetens inom hållbara transportsystem och mobilitetslösningar och låta det prägla kommunens utveckling
- Stärka och utveckla strategiska lägen som möter näringslivets behov av tillväxt
- Positionera kommunen som en del av regionens ledande test- och demomiljöer för hållbara lösningar inom maritim industri och mobilitet

Det är enkelt att starta och driva företag i kommunen

Satsningar:

- Arbeta systematiskt med att förenkla kommunens processer ur ett näringslivsperspektiv
- Bedriva en mark- och lokalförsörjning som stödjer näringslivets etablerings-, expansions- och innovationsbehov
- Utarbeta ändamålsenliga detaljplaner som fungerar för ett föränderligt näringsliv, möjliggör snabbare etableringar och skapar förutsättningar för att arbeta nytänkande
- Utveckla möjligheten till fortbildning och kontinuerligt lärande på arbetsplatsen

Kommunens medarbetare har ett stort engagemang och högt välbefinnande

Satsningar:

- Stärka arbetsgivarvarumärket och marknadsföra Öckerö kommun som attraktiv arbetsgivare
- Öka trivsel och välbefinnande hos medarbetare
- Framgångsrik utveckling av ledarskapet och medarbetarskapet

Öckerö kommun utmärker sig som en nytänkande och modern organisation där vi jobbar tillsammans

Satsningar:

- Forma en ekonomisk struktur som gynnar samarbete och nytänkande
- Innovativ verksamhetsutveckling med digital drivkraft
- Fortsätta arbetet med att utveckla en processinriktad matrisorganisation
- Utveckla intern och extern kommunikation för att bygga varumärket Öckerö kommun
- Utveckla ett modigt och tillitsfullt medarbetarskap och ledarskap

2 TAXOR

Kommunfullmäktige beslutade om nya taxor för kommunens verksamheter. Berörda förvaltningar har att informera brukare/kunder om taxeförändringar samt bevaka och kontrollera att gällande taxor debiteras.

3 SKATTESATS

Fastställd till 21,56 kr (per beskattningsbar hundralapp). Det är ingen förändring mot föregående år.

4 UPPLÅNING

Upplåningsram: 50 mkr.

5 SAMMANFATTNING DRIFTBUDGET

Budgetförutsättningar Driftbudget

Budgeten kommer från politiska partiers förslag och beslutades i Kommunfullmäktige 2023-11-23 för budgetår 2024 samt planår 2025 - 2028.

Budgeten bygger på föregående års ram samt en beräkning av målgruppsförändringar inom utbildnings- kultur och fritidsnämnden och socialnämnden. Beräkningen görs av officiell statistik gällande befolkningsförändring (publicerad 2021-12-31) och kostnader per verksamhetsområde (SCB:s räkenskapsammandrag 2020-12-31). De verksamheter som omfattas är förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola samt äldreomsorg. Tillsammans med politikens uppräknade av nämnderna utgör detta utgångspunkten för kommunfullmäktiges resursfördelning.

Nämndernas ramar är uppräknade med 3,5%. Denna kompensationsnivå avser prognos för kostnadsökningar mellan åren 2023 och 2024 och innefattar ökade lönekostnader, hyresökningar och övriga ökning.

Ett nytt pensionsavtal träder i kraft 1 januari 2023 och innebär en högre premie till arbetstagar. Detta för att kommuner och regioner ska vara mer konkurrenskraftiga på marknaden och detta är positivt för kommunens anställda. Dessa premier baseras på inkomstbasbelopp som räknas om med inflationen varje år och eftersom inflationen i juni 2022 var oväntat hög så rekommenderar Sveriges kommuner och regioner en markant ökning av personalomkostnadspålägget (arbetsgivaravgifter). Enligt prognoser från KPA kommer kommunens PO-pålägg vara 43,95% och verksamheterna tilldelas budget för motsvarande ökning. Strategisk reserv är budgeterad till 1,0 mkr.

Skattesatsen är oförändrad från föregående år och är fastställd till 21,56 kr. Kommunfullmäktige har även budgeterat en utdelning från Öckerö fastighets AB på 1,0 mkr för år 2023 och 2024. Därefter är ingen utdelning budgeterad.

5.1 Kommunstyrelsen (KS)

Budget för digitaliseringssatsningen 2023 är inte ramhöjande och avgår därför i ramen för 2023 med 1,0 mkr.

Kommunstyrelsens har fått årets tilldelning med 2,1 mkr. Tilldelning för EU-Val 2024 0,4 mkr och 0,7 mkr för varumärkesstrategin. Dessutom har man fått hyrestilldelning med 0,2 mkr för 2023

Driftbudget, tkr	Ram
Ram 2023	62 286
Digitalisering 2021-2023, Ej ramhöjande	-1 000
Tilldelning 3,5%	2 145
EU-Val 2024, Ej ramhöjande	400
Varumärkesstrategi	700
Fördelning hyrestilldelning	212
Summa	64 742

5.2 Utbildnings- kultur och fritidsnämnd (UKFN)

Utbildnings- kultur och fritidsnämnden har fått årets tilldelning med 12,5 mkr. Beräknade målgruppsförändringar resulterar i -3,8 mkr i budget. Ramtilldelning med 2 mkr samt hyrestilldelning med 4,5 mkr.

Driftbudget, tkr	Ram
Ram 2023	362 115
Målgruppsförändringar	- 3 752
Tilldelning 3,5%	12 543
Yrkande ramtilldelning, ramh	2 000
Hyrestilldelning 2023	4 488
Summa	377 393

5.3 Socialnämnd (SN)

Socialnämnden har fått årets tilldelning med 11,8 mkr. Beräknade målgruppsförändringar beror på en positiv befolkningsförändring inom äldreomsorg (ej individ o familjeomsorg eller funktionshinder) och ger 6,3 mkr. Tilldelning för båtlösning med 1,5 mkr, hyrestilldelning för 2023 med 2,3 mkr samt en extra ramtilldelning om 2 mkr läggs till ramen.

Driftbudget, tkr	Ram
Ram 2023	337 743
Tilldelning 3,5%	11 821
Målgruppsförändringar	6 331
Båtlösning 2023-2024, ej ramh	1 500
Hyrestilldelning 2023-2024	2 313
Yrkande ramtilldelning, ramh	2 000
Summa	361 708

5.4 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd (MSBN)

Nämndens tilldelning för året är 2,5 mkr.

Budget för kapitalkostnader tilldelas trafik och fritid gällande infrastrukturprojekt enligt fullmäktiges ekonomiska styrprinciper, 1,8 mkr.

Hyrestilldelning om 0,6 mkr. Samt ytterligare ramtilldelning med 2, 0 mkr varav 1 mkr inte är ramhöjande.

Driftbudget, tkr	Ram
Ram 2023	70 711
Kapitalkostnader enligt ekonomiska styrprinciper	1 838
Tilldelning 3,5%	2 475
Yrkande ramtilldelning, Ramh	1 000
Tilldelning MSBN, ej ramhöjande	1 000
Hyrestilldelning 2023	606
Summa	77 629

5.5 Centrala poster

Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt är högre än 2023. Försäkringar och medlemsavgifter är något högre än 2023. Förändringen av semesterlöneskulden ligger kvar sedan föregående år och beräknas till 2,0 mkr.

En utdelning från Öckerö fastighetsbolag AB med 1,0 mkr är och 2,0 mkr från Öckerö Rederi Ab.

Bidrag till Sjärräddningen budgeteras med 0,05 mkr samt Hela människan (RIA) budgeteras med 0,3 mkr.

Driftbudget, tkr	Ram
Beräknade pensionsutbetalningar inkl. löneskatt KPA	23 536
Försäkringar	1 300
Medlemsavgifter inkl. bidrag	1 600
Förändring personalomkostnader	1 200
Borgensavgifter	-2 500
Förändring semesterlöneskuld	2 000
ÖFAB – Utdelning 2002-2024	-1 000
ÖRAB- Utdelning	-2 000
Bidrag	350
Ökad hyra Bergagårdsskolan halvår, Ramh	2 350
Ökad hyra Hedens förskola utemiljö, Ramh	600
Solhöjden norra, tillagningskök ersättningslokaler	1 500
Hyrestilldelning, Ramh	2 600
Summa	31 536

5.6 Strategisk reserv

Kommunens strategiska reserv innehåller 1,0 mkr för 2024.

Driftbudget, tkr	Ram
Strategisk reserv	1 000
Summa	1 000

6 SAMMANFATTNING INVESTERINGSBUDGET

Respektive förvaltning har en investeringsram tilldelad av kommunfullmäktige. Förvaltningarna arbetar med långsiktiga investeringsplaner för att kunna prioritera och fördela budget inom egen verksamhet.

Den kommungemensamma investeringsbudgeten uppgår till 4,0 mkr. Strategiska fastighetsförvärv samt exploatering uppgår till 6 mkr och till investeringar inom lokalresursplanen uppgår till 1,5 mkr.

Den totala investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 50,5 mkr.

6.1 Investeringsbudget

Investeringsbudget, tkr	Ram
Kommunstyrelsen	2 000
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	35 000
Utbildnings- kultur och fritidsnämnden	1 000
Socialnämnden	1 000
Kommungemensam investeringsbudget	4 000
Strategiska fastighetsförvärv samt exploatering inkl. trafik o fritid samt VA	6 000
Lokalresursplan	1 500
Summa	50 500

7 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Budget 2024 KF § 18

God ekonomisk hushållning – finansiella och verksamhetsmässiga mål

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på kort och lång sikt. God ekonomisk hushållning kan ses utifrån två dimensioner; en finansiell och en verksamhetsmässig. Finansiellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Verksamhetsperspektivet för god ekonomisk hushållning handlar om att bedriva sin verksamhet ändamålsenligt. Kommunallagen fastslår vidare att kommunerna i samband med budgeten ska ange mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska ange förutsättningarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska förutsättningar.

Öckerö kommun har ”god ekonomisk hushållning” när de finansiella målen är uppfyllda och när de verksamhetsmässiga målen visar god måluppfyllelse.

Finansiella mål

- Betalningsförmågan för kommunen och kommunkoncernen på lång sikt (även kallad soliditet) skall öka. Stora investeringar som på sikt gynnar kommunens finansiella ställning kan undantas
- Nyckeltalet för kommunens kassalikviditet bör överstiga 100 procent, vilket innebär att kommunen kan betala sina kortfristiga skulder med omsättningstillgångar (utan att behöva lån)
- Årets resultat bör uppgå till 1,5% av budgeterat skattenetto sett över en period av fem år

Verksamhetsmässiga mål

Nya verksamhetsmässiga mål inför 2024 arbetas fram inför nytt år.

8 FEMÅRSPLAN

5-årsplan budget 2024 plan 2025-2028

Extern Resultaträkning	Tilldelning (PKV) prognos från SKR						
	3,5% 3,1% 3,1% 3,1% 3,1%						
	Effektivisering						
	0,0% 0,0% 0,0% 0,0% 0,0%						
	Nettotilldelning						
	3,5% 3,1% 3,1% 3,1% 3,1%						
	1	2	3	4	5	6	7
	Bok 2022	Bud 2023	Bud 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
VHT nettokostnader före avskrivningar**	-716,4	-740,6	-777,0	-805,3	-833,9	-862,8	-893,5
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-46,0	-84,9	-94,0	-61,1	-57,9	-60,6	-64,4
Avskrivningar	-28,7	-31,3	-31,4	-33,0	-34,0	-35,0	-36,0
Målgruppsförändringar		2,0	-2,6	-3,5	-3,0	-3,8	-4,3
VERKSAMHETERNAS NETTOKOSTNADER	-791,1	-854,7	-905,0	-902,9	-928,7	-962,2	-998,2
Skattenetto *	860,9	869,5	917,0	948,2	979,2	1012,4	1051,7
Finansnetto	1,6	-12,0	-11,7	-6,3	-3,8	-5,5	-5,0
Strategisk reserv		-0,2	-1,0	-19,2	-27,0	-25,2	-29,1
ÅRETS RESULTAT	71,4	2,7	0,3	19,9	19,7	19,5	19,4
Utrymme reinvesteringar/utfall	54,2	57,5	50,5	46,0	42,5	40,5	40,5
Reservation ej påbörjade investeringsprojekt 2022-2023		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KS delegation strategiska fastighetsförvärv		10,0	6,0	6,0	7,0	7,0	7,0
Skattesats	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56
Upplåning		50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0

* SKR cirkulär 23:41, Skattenetto egen befolkn.beräkn. SCB inkl egen bygg, 2022-12-31

PKV enligt SKR cirkulär 23:41

Pensionskostnader enl. KPAs prognos 2023-08-31

Planerad befolkningensmängd 1/11 föregående år 12 911 12 956 13 036 13 064 13 101 13 045

** from 2021 ingår utdelning från ÖFAB med 2,0 mkr, år 2022-2024 ingår utdelning med 1,0 mkr, 2025 ingen utdelning från ÖFAB.

Målgruppsförändringar enl ny beräkning per 2023-01-30 (för år 2024-2027).

9 FORTSATT ARBETE UNDER HÖSTEN 2023

Förvaltningarna skall uppdatera sina budget- och uppdragshandlingar och arbeta fram en detaljbudget enligt en särskild tidplan. Detaljbudgeten skall 2023-12-31 finnas tillgänglig i ekonomisystemet.

10 EKONOMISKA STYRPRINCIPER

KF § 176

Ekonomiska styrprinciper i Öckerö kommun 2024

Ekonomiska styrprinciper är ett dokument som årligen fastställs av fullmäktige i samband med beslut om budget och uppdrag. Syftet med dokumentet är att ange de gemensamma principer som gäller för budget, uppdrag, redovisning, uppföljning, utvärdering samt inköp och upphandling av kommunens verksamhet. Då dessa rör kommunkoncernen så framgår det av respektive rubrik (punkt 1.7, 1.8, 3.1, 5.1). Kommunen följer inom berörda områden rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

1. Budget

1.1 Drift

Kommunfullmäktige tilldelar varje nämnd en budgetram som nämnden ska ansvara för. Efter fullmäktiges budgetbeslut ska nämnderna anpassa verksamheternas ramar och uppdrag. Under hösten ska nämnderna göra en månadsperiodiserad detaljbudget per ansvar, konto och verksamhet enligt kommunens kodplan. Detaljbudget bör vara inlagd i ekonomisystemet senast den 31 dec. Omfördelning inom budget beslutas av nämnd alternativt enligt delegationsordning. Förvaltningar och verksamheter tar fram budget- och uppdragshandling. När internt köp och sälj tillämpas inom kommunens nämnder ansvarar säljande enhet för att skapa en överenskommelse med köpande enhet som gynnar kommunen som helhet. Interna kostnader som inte är avgifts- och taxereglerade räknas upp med budgetens nettotilldelning. I första hand bör omfördelning av budget väljas istället för internt köp och sälj

1.2 Kapitalkostnader

Huvudregeln är att kapitalkostnader belastar nämndens befintliga budgetram. Budget för kapitalkostnader delas ut i följande fall, i övrigt belastas nämndens befintliga ram.

Undantag:

1. För Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden/Trafik och anläggnings investeringar gällande infrastruktur, budgeterar kommunfullmäktige en post för kapitalkostnader. År ett tilldelas kapitalkostnader för 3 månader oavsett aktiveringsmånad, år två tilldelas kapitalkostnader för helår.
2. För nämnd som belastas med kapitalkostnad i samband med av kommunfullmäktige beslutat lokalprojekt, t.ex. inköp av inventarier till skolor, budgeterar kommunfullmäktige för detta.
3. Grundprincipen är att nämnden tilldelas budget för kapitalkostnader gällande nya verksamhetslokaler. Handlar lokalprojektet om ersättning av verksamhet tar nämnden kapitalkostnader inom befintlig ram.

1.3 Strategisk reserv

Kommunfullmäktige budgeterar medel till kommunens strategiska reserv för oförutsedda kostnader. Omfördelning av budget från strategisk reserv beslutas av kommunstyrelsen.

1.3.1 Nämndreserv

Varje nämnd bör centralt budgetera 1% av beslutad budgetram till en nämndgemensam reserv för oförutsedda kostnader.

1.4 Investering/Leasing

Förvaltningsledningen tar fram långsiktiga investerings- och underhållsplaner som ryms inom beslutad budgetram. Kommunledningsgruppen prioriterar investeringar inom den kungemensamma investeringsbudgeten och hänsyn tas i första hand till politikens beslutade investeringsplan samt lokalresursplanen. Beslut om fördelning tas av kommunstyrelsen eller enligt delegationsordning.

Att teckna leasingavtal är att jämställa med investering. Det är samma grad av långsiktigt åtagande som ett köp, även om avgifterna betalas under hela leasingperioden istället för vid anskaffningstillfället. Vid leasing bör värdet av kontraktets framtida leasingavgifter räknas bort från årets investeringsutrymme. Leasing får endast användas när detta är ekonomiskt mest fördelaktigt. Denna bedömning är ofta svår att göra och med anledning av detta ska leasing undvikas så långt det är möjligt. I undantagsfall kan vissa operationella leasingavtal användas.

Personbilar: Det finns en ekonomisk fördel med att leasa personbilar, dock ej lastbilar m.m., eftersom kommunen kan dra av 50% av leasingavgiftens moms medan däremot ingen del av momsen får dras vid köp av personbil.

1.5 Exploateringsverksamhet

Med exploateringsverksamhet avses köp, bearbetning och iordningställande av mark för bostads- och industriändamål som skall säljas. Gäller även utbyggnad av infrastruktur så som VA- och gatukostnader i anslutning till exploateringsområdet.

I samband med budgetprocessen redovisas planerade exploateringsprojekt, inklusive tidplan och kalkyl till budgetberedningens strategidagar. Innan exploateringsprojekt startas skall tidplan och kalkyl godkännas av kommunstyrelsen alt. kommunfullmäktige. Utökad investeringsram skall alltid godkännas av kommunfullmäktige. Kalkyl skall inkludera framtida avskrivningskostnader och finansiering av dessa.

1.6 Lokaler

Användningen av hyrda lokaler skall årligen ses över. Ej nyttjade lokaler skall sägas upp hos fastighetsägaren. Om tilldelning skall ske till hyra för nya lokaler, så skall detta beslutas i kommande budgetprocess. Om lokal sägs upp, där budgettilldelning tidigare har skett, ska samråd ske med kommunstyrelsen om hur budgeten ska hanteras och justeras.

1.7 Särskilt beaktande av lokaluppsägning inom koncernen

Vid uppsägningsbehov av lokaler som hyrs av Öckerö Fastighets AB skall överenskommelse ske om uppsägningens villkor avseende tid och kostnad där målsättning är att risk och kostnad delas mellan nämnder och bolag. Detta för att skapa incitament för att hitta ekonomiska och verksamhetsmässiga lösningar gemensamt som gynnar kommunkoncernen som helhet.

1.8 Koncernperspektiv budgetprocess

Bolagens budgetprocess skall samordnas med kommunens budgetprocess. Utifrån ett likviditetsperspektiv bör bolagens investeringsplaner sättas ihop med kommunens för att skapa en helhet.

2. Redovisning

2.1 Drift

Redovisning skall ske enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning. Periodisering av intäkter och kostnader överstigande 10 tkr, skall ske så långt detta är möjligt. Delårsbokslut sammanställs per 31 aug och bokslut per 31 dec.

2.2 Huvudregeln för definition av investering (materiell anläggningstillgång)

Värdet för varje objekt skall överstiga 1 prisbasbelopp och ha en nyttjandeperiod på minst 3 år.

Undantag:

- I samband med inredning av nya lokaler eller start av ny verksamhet kan huvudregeln frångås. Endast inventarier av bestående värde klassificeras som investering.
- I samband med underhåll av anläggningar anses standardhöjande åtgärder som investering om de medför en avsevärd standardförbättring alternativt innebär förlängd nyttjandeperiod (vid komponentavskrivning). Om arbeten sker kontinuerligt skall kostnaderna direkt föras till

driftredovisningen.

- För IT-investeringar gäller att datorer, läsplattor och mobiltelefoner är att betrakta som driftkostnad. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 på nya objekt. Förväntas skillnaden i livslängd och belopp av en materiell anläggningstillgångs komponenter vara väsentlig, skall tillgången delas upp och respektive komponent skrivas av separat.

2.3 Investering

Alla investeringsutgifter och inkomster redovisas på projekt och investeringen aktiveras (läggs in i anläggningsregistret och kostnader för avskrivning och internränta belastar verksamheten) månaden efter ianspråktagande. Internränta följer rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Huvudregeln är att nämnden skall hålla sig inom sin totala investeringsbudget av fullmäktige beslutad ram. Nämnden belastas med de kapitalkostnader som genereras (se 1.2). Omprioriteringar inom investeringsram beslutas av nämnd eller enligt delegationsordning. Investeringar utan tilldelad ram kan göras endast om särskilda skäl föreligger (t.ex. ekonomiskt fördelaktiga eller akuta). Nämnden ska i första hand undersöka om det är möjligt att omdisponera budgetmedel från andra investeringsprojekt. Endast kommunfullmäktige kan besluta om utökad investeringsram.

2.3.1 Slutredovisning investering och exploatering

Projekt över 5 000 tkr, ska slutredovisas. Redovisning och värdering ska ske löpande i samband med ordinarie uppföljningar till berörd nämnd. Det är attestanten som ansvarar för att slutredovisningen upprättas. I denna ska en jämförelse med förutsättningarna i investeringsförslag och motivering ske:

- Verklig utgift för investeringen jämfört med budget, ev. bidrag.
- Ev. avvikelser från budget och förklaringar till skillnaden.
- Hur tidplanen för projektet har hållit, färdigställandetidpunkt m.m.

Exploateringsmark som ska säljas redovisas som omsättningstillgång. Utbyggnad av VA-nätet samt gator, i samband med exploatering, som ska ha ett kommunalt huvudmannaskap redovisas som materiella anläggningstillgångar.

2.4 Finansiering

I investeringsredovisningen ska varje investering kategoriseras utifrån vilken investering det är. Kategorierna är i sin tur kopplade till modeller för finansiering. Öckerö kommun har valt följande klassificeringar och definitioner:

Exploatering

Definition: Mark/anläggning som iordningsställs till försäljning. Finansieringsmodell: Projektet bör totalt sett vara självfinansierande. En särskild kalkyl ska upprättas där det totala investeringsbehovet inkl. eventuella utgifter för infrastruktur såsom VA- och gatukostnader ingår. I samband med framtagande av kalkyl ska även en likviditetsplan, avskrivningskostnader inklusive finansiering tas fram för projektet som helhet. Denna ska även ingå i beslutsunderlaget till kommunfullmäktige.

Nyetabletering

Definition: Nya anläggningar som ej funnits tidigare, exv återvinningscentral, reningsverk, gruppboende, äldreboende. Finansieringsmodell: Beslut om finansiering måste tas i samband med beslut om byggnation i kommunfullmäktige.

Reinvesteringar/ mindre nyinvesteringar

Definition: Investeringar som ersätts med en ny efter nyttjandeperiodens slut. Finansieringsmodell: Verksamheterna skapar långsiktiga underhålls- och utbytesplaner som hanteras i budgetprocessen för denna grupp. Utrymmet beslutas varje år av fullmäktige eftersom det är direkt påverkat av budgeterat resultat. Dessa lånefinansieras ej. Nyetabletering och projekt föranleder oftast hyresökningar. Dessa frågor ska hanteras och beaktas i den årliga budgetprocessen.

3. Uppföljningar och utvärderingar under året

Varje nämnd/bolag skall kontinuerligt följa upp ekonomi och verksamhet.

3.1 Koncernredovisning

Vid varje delårsbokslut och helårsbokslut skall sammanställda räkenskaper för koncernen upprättas.

3.2 Sammanställd ekonomisk uppföljning

Ekonomisk uppföljning för hela kommunen skall sammanställas till kommunstyrelsen efter mars, maj, augusti och oktober (exkl. årsredovisningen). Rapport per augusti redovisas i kommunfullmäktige. Rapporteringen skall innehålla följande information:

- Utfall/drift med kommentarer till väsentliga avvikelser mot budget, periodiserad budget samt helårsbudget. Verksamhetsnivå (lägst 3 positioner).
- Prognostiserad helårsutfall med kommentarer till väsentliga avvikelser.
- Investerings- och exploateringsredovisning (utgifter samt inkomster) skall lämnas, utfall och prognos, med kommentar till avvikelser.

Respektive nämnd kan, vid behov, besluta om ytterligare tillfällen för ekonomisk uppföljning.

3.3 Uppföljning av mål och mått

Uppföljning av mål i budget- och uppdragshandling skall meddelas till nämnd efter maj, augusti och december. Efter augusti och december rapporteras mål på kommunövergripande nivå till kommunfullmäktige. Efter december skall dessutom avstämning av kvalitet och mått redovisas kommunövergripande.

3.4 Ej påbörjade investeringsprojekt

Investeringsprojekt som ej kommer påbörjas under året skall anmälas till ekonomienheten av förvaltningschef i samband med ekonomisk uppföljning efter oktober månad.

Av begäran skall framgå:

- Varför projektet inte påbörjats, när projektet beräknas sätta igång och vara färdigställt.
- Om samma ekonomiska förutsättningar fortfarande gäller.

3.5 Investeringsprojekt som pågår över årsskifte

För investeringsprojekt som pågår över årsskiftet har ekonomichefen delegation att göra överföring av budget till nästkommande år. Förvaltningschef anmäler detta i samband med årsbokslut. Förändrade förutsättningar (ex ökad eller minskad investeringsutgift, förändrad tidpunkt för ianspråktagande m m) skall även detta meddelas ekonomienheten.

3.6 Inventering av anläggningsregistret

Anläggningsregistret inventeras varje ojämnt år och förvaltningschef ansvarar för sin förvaltning. Förklaring av vad som händer.

4. Nämndens ansvar

Ramar som nämnderna tilldelas av kommunfullmäktige genom budgetbeslut skall gälla under hela budgetåret.

Nämndernas verksamhet skall bedrivas enligt gällande uppdrag samt inom tilldelad budget.

Om budget enligt prognos kommer att överskridas skall nämnden skyndsamt besluta om åtgärder och uppföljning sker i samband med nästkommande nämnd. En åtgärdsplan skall föreläggas kommunfullmäktige i ett separat ärende endast om budget- och uppdragshandlingen påverkas.

Underskott som chef själv kan genomföra åtgärder för, skall räknas in i pågående prognos.

Enhetschef som inte själv kan åtgärda en negativ budgetavvikelse i sin verksamhet ska rapportera detta till verksamhetschef. Varje chef inom sin nivå ansvarar för att åtgärda budgetavvikelser inom den

egna verksamheten. För det som inte kan beslutas av chef ansvarar verksamhetschef för att beslutsunderlag och rapport om avvikelser görs till förvaltningschef.

Förvaltningschef ansvarar för att det som beslutas av den politiska ledningen blir verkställt.

Genomgång av nämndernas bokslut sker vid bokslutsberedningen där kommunstyrelsen och respektive nämnd diskuterar det ekonomiska resultatet och verksamheten. Öckerö kommun tillämpar inte principen om eget kapital (att flytta med sig över- och underskott vid bokslut).

4.1 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt. Genom intern styrning och kontroll ska kommunen säkerställa ändamålsenlig och effektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av tillämpliga lagar och förordningar. Intern styrning och kontroll utgår ifrån verksamhetens uppdrag, lagar och förordningar, styrdokument, processer och ekonomisk redovisning. Respektive nämnd bär ansvaret av egen intern kontroll. Respektive förvaltningschef ansvarar för att upprätta intern kontrollplan inom eget ansvarsområde som skall följas upp efter maj och november.

5. Uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en uppsiktsplikt över nämnder, bolag, avtalssamverkan och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan påverka kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Praktiskt innebär det att kommunstyrelsen övervakar att egna och gemensamma nämnder, bolag, avtalssamverkan och kommunalförbund arbetar i enighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, lag och förordning, samt att ekonomiska medel används ändamålsenligt.

5.1 Koncernperspektiv

Nämnder och bolag ska kontinuerligt delge kommunstyrelsen, enligt fastställda tidplaner: Ekonomiska rapporter, årsredovisning, revisionsberättelsen, lekmannarevisorers granskningsrapport samt övriga beslut om planerade åtgärder av särskild strategisk betydelse. Kommunstyrelsen har en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över kommunala bolag. Det innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut för varje kommunalt aktiebolag ska pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet. Kommunstyrelsen ska även bedöma om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen bedömer att så inte är fallet, ska styrelsen lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

6. Taxefinansierade verksamheter

Verksamheterna VA-enheten samt kommunal renhållningsskyldighet inom Kretsloppsenheten skall, enligt fullmäktiges beslut, finansieras till 100 % via brukarna (avgiftskollektiv). Kostnader för administration och ledning ska belasta verksamheterna. Resultat (intäkter minus kostnader) redovisas separat. Över- och underskott skall bäras av respektive verksamhet och inte påverka nämndens övriga verksamheter.

7. Inköp och upphandling

Koncernens inköpare ska använda sig av upphandlade leverantörer vid inköp. Inköp sker enligt kommunens inköpspolicy. I de fall inga upphandlade leverantörer finns skall upphandling göras enligt gällande regler. Direktupphandling kan göras i särskilda fall enligt särskilda regler. Regler definieras i kommunens upphandlingsrutin.

8. Koppling till andra dokument

Följande dokument har koppling till ekonomiska styrprinciper

- Årsplan för ledning och styrning
- Budgetanvisning
- Policy för ledning och styrning
- Policy för inköp och upphandling